

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	21 беттің 1-сі

2024-2025 оқу жылына «6В01402 – Дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық» білім беру бағдарламасының

ҚОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТТАУ БОЙЫНША КЕШЕНДІ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

(Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі, Анатомия және спорттық морфология негіздері, Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі)

Түркістан, 2024

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 2-сі

Кешенді емтихан бағдарламасы (Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі, Анатомия және спорттық морфология негіздері, Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі) «6B01402 – Дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық» білім беру бағдарламасының негізінде құрастырылған.

Кешенді емтихан бағдарламасы «Дене шынықтыру және спорт» мектебінің мәжілісінде қаралған.

«22» 10 2024 ж., № 3 хаттама

Мектеп директоры Б. Омаров

Кешенді емтихан бағдарламасы Оқу-әдістемелік кеңес мәжілісінде қаралған.

«24» 10 2024 ж., № 3 хаттама

Оқу-әдістемелік кеңес төрайымы Л. Шалабаева

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 3-сі

МАЗМҰНЫ

1. Кешенді емтиханның мақсаты	4
2. Кешенді емтиханды өткізу тәртібі	4
3. Білім алушының білімін бағалау критерийлері мен көрсеткіштері	5
4. Кешенді емтиханға ұсынылған пәндер тізімі	6
5. Кешенді емтихан өткізілетін пәндердің мазмұны	7
5.1 Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі	7
5.2 Анатомия және спорттық морфология негіздері	9
5.3 Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі	11
6. Кешенді емтихан сұрақтары	13
6.1 Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары	13
6.2 Анатомия және спорттық морфология негіздері пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары	15
6.3 Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары	16
7. Ұсынылатын әдебиеттер	17

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 4-сі

1. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНЫНЫҢ МАҚСАТЫ

«6B01402 – Дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық» білім беру бағдарламасы бойынша кешенді емтиханның мақсаты түлектердің дайындық деңгейінің жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптарына сәйкестігін анықтау болып табылады. Сонымен бірге түлектің теориялық білімі мен практикалық дағдылары білім беру бағдарламасына сәйкес тексеріледі.

Кешенді емтихан бітірушілердің қорытынды аттестаттауы болып табылады.

Қорытынды аттестаттаудың мақсаты жоғары білімнің білім беру бағдарламасын зерделеу аяқталғаннан кейін қол жеткізілген оқыту нәтижелерін бағалау.

2. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ

Кешенді (пәнаралық) қорытынды аттестаттау емтиханы академиялық күнтізбеге сәйкес өткізіледі. Толық оқу курсы аяқтаған (кем дегенде 240 кредит игерілген) және оқу жоспарында қарастырылған барлық сертификаттау сынақтарынан сәтті өткен білім алушылар емтиханға жіберіледі.

Білім беру бағдарламасына арналған кешенді емтиханды аттестаттау комиссиясы (АК) басқарады. АК төрағасы мен комиссия құрамын Басқарма Төрағасы – Ректор бекітеді.

Білім беру бағдарламасындағы кешенді (пәнаралық) емтихан бағдарламасы білім алушыларға емтиханның өткізілетін күніне дейін бір айдан кешіктірілмей беріледі.

Білім алушының АК-ға берген жауаптарын талқылау және қорытынды бағалау жабық мәжілісте, қорытынды баға баллдық-рейтингтік мәнде анықталады (кесте). Білім беру бағдарламасындағы кешенді (пәнаралық) емтиханның нәтижелері білім алушыларға АК-ның жабық мәжілісінен кейін жеткізіледі.

Қорытынды аттестацияда «қанағаттанарлықсыз» баға алған білім алушы оқудан шығарылады. Қорытынды аттестациядан келесі оқу жылы қайтадан өтуге рұқсат беріледі.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 5-сі

3. БІЛІМ АЛУШЫНЫҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ МЕН КӨРСЕТКІШТЕРІ

№	Әріптік жүйедегі бағалау	Сандық эквивалент бойынша	% -дық мазмұны	Дәстүрлі жүйедегі бағалау	Бағалау критерийлерінің көрсеткіштері
1	2	3	4	5	6
1	A	4,0	95-100	өте жақсы	1. Қазіргі теорияны ескере отырып, материалды толығымен, дұрыс баяндайды; 2. Теориялық білімді практикамен байланыстырады; 3. Терминологияны еркін меңгерген; 4. Себепті байланысты орнатады; 5. Болжам жасай алады; 6. Қосымша сұрақтарға сенімді жауап береді.
2	A-	3,67	90-94		1. Қазіргі теорияны ескере отырып, ол материалды дұрыс көрсетеді; 2. Жауаптарды толығымен айтады, өз бетінше қорытынды жасайды және жалпылайды; 3. Терминологияны жақсы біледі; 4. Себепті байланысты орнатады; 5. Қосымша сұрақтарға толық жауап береді.
3	B+	3,33	85-89	жақсы	1. Материалды жақсы жеткізеді; 2. Жауаптарды толығымен айтады, өз бетінше қорытынды жасайды және жалпылайды; 3. Терминологияны жақсы меңгерген; 4. Логикалық ойлай жүйеге ие. 5. Қосымша сұрақтарға жауап береді.
4	B	3,0	80-84		1. Негізгі материалды біледі; 2. Дәлелді мысалдар келтіреді; 3. Жалпылау мен қорытынды жасайды; 4. Терминологияда, презентация логикасында дәлсіздіктерге жол береді; 5. Қосымша сұрақтарға жауап береді.
5	B-	2,67	75-79		1. Негізгі материалды біледі, бірақ қисынсыз жауап береді; 2. Терминдерді пайдалану кезінде дәлсіздіктерге жол береді; 3. Қосымша сұрақтарға жауап беру кезінде қателіктер жібереді.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 6-сі

6	C+	2,33	70-74	қанағаттанарлық	1. Тек теориялық білім негіздері бар; 2. Қорытынды жасауды және жалпылауды білмейді; 3. Терминологияны қолдана алмайды; 4. Қосымша және нақтылау сұрақтарына жауап береді.
7	C	2,0	65-69		1. Негізгі материал туралы толық білмейді; 2. Логикалық ойлай жүйеге ие емес; 3. Жауабы қысқа; 4. Қосымша сұрақтарға толық жауап бермейді.
8	C-	1,67	60-64		1. Негізгі материал туралы толық білмейді; 2. Жалпы қорытынды жасай алмайды; 3. Логикалық ойлай жүйеге ие емес; 4. Қосымша сұрақтарға жауап берудегі қателіктері бар.
9	D+	1,33	55-59		1. Материалдың маңызды бөлігін білмейді; 2. Материалға нашар дайындалған; 3. Сұраққа жауап беру логикасын білмейді; 4. Қосымша сұрақтарға жауап беруі қиын.
10	D	1,0	50-54		1. Теорияның негізін білу және түсінуде дәлсіздіктер, кейбір үстіртін жауаптар, бұл түсінуді төмендетеді, бірақ нұсқаушы сұрақтарының көмегімен дұрыс шешімге келе алады.
11	FX	0,5	25-49		қанағаттанарлықсыз
12	F	0,0	0-24	1. Білім алушы теориялық және практикалық білімі мен дағдыларын нөлдік деңгейде көрсетті, этикаға сәйкес емес мінез-құлық пен қателіктерін түзете алмайтындығын көрсетті.	

4. КЕШЕНДІ ЕМТИХАНҒА ҰСЫНЫЛҒАН ПӘНДЕР ТІЗІМІ

1. Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі;
2. Анатомия және спорттық морфология негіздері;
3. Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 7-сі

5. КЕШЕНДІ ЕМТИХАН ӨТКІЗІЛЕТІН ПӘНДЕРДІҢ МАЗМҰНЫ

5.1 ДЕНЕ ТӘРБИЕСІНІҢ ТЕОРИЯСЫ МЕН ӘДІСТЕМЕСІ

«Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі» пәнінің мақсаты – білімгерлерге дене шынықтыру мен спорт туралы терең теориялық білім берумен қатар ЖОО түлектерін болашақта кәсіби маман ретінде осы пәннің негізгі түсініктерін тәжірибеде, спорттық ұйымдарында және басқа да оқу мекемелерінде дұрыс қолдана білуге үйрету.

«Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі» пәні бойынша оқыту нәтижелері:

- дене тәрбиесі мен спорт саласындағы негізгі ұғымдарды, дене тәрбиесінің қағидалары, дене қасиеттері мен сабақ өткізу әдістерін түсіндіру;
- әртүрлі жастағы баланың дене дамуын, түрлі жүктемелерге бейімділігін, сабақтың нақты және жалпы тығыздығын талдау;
- дене тәрбиесі мен спорт саласындағы теориялық және әдістемелік білімді практикада қолдану.

5.1.1 Дене тәрбиесі теориясы мен әдістемесінің жалпы негіздері

Дене тәрбиесінің түрлі әдістемелік қызметтері. Дене тәрбиесі теориясы мен әдістемесінің негізгі ұғымдары мен түсініктері. Дене шынықтыру қоғамдағы жалпы мәдениеттің бір бөлігі ретінде. Дене мәдениетінің жалпы және кәсіби қызметтері. Дене мәдениетінің базалық, қолданбалы және тұрмыстық түрлерінің мәні. Дене тәрбиесінің жүйесі жайлы түсінік. Дене тәрбиесі жүйесінің негіздері мен айқындаушы белгілері. Бағдарламалық мазмұны, нормативті және әдіснамалық негіздер. Ұйымдастыру түрлері мен қызмет ету шарттары.

5.1.2 Дене тәрбиесінің қағидалары

Саналық, белсенділік, реттілік, көрнекілік, біртіндеушілік, даралық, үздіксіздік, жүйелілік, ғылымилық, жеке тұлғамен жұмыс жасау сияқты әдістемелік қағидаларында көрінетін дене тәрбиесі заңдылықтары. Дене тәрбиесі саласында осы қағидаларды нақтылай түсетін басты ерекшеліктер.

5.1.3 Дене тәрбиесінің құралдары

Дене тәрбиесінің құралдары жайлы түсінік. Дене жаттығуларының әсер ету факторлары. Дене жаттығуларының техникасы. Жаттығудың техникалық сипаттамасы. Дене жаттығулары - дене тәрбиесінің негізгі құралы. Дене жаттығуларының мазмұны, түрлері, техникасы, құрылымы, жіктелуі. Табиғи және гигиеналық факторлар (күн, ауа, су) дене тәрбиесінің ерекше құралы ретінде.

5.1.4 Дене тәрбиесінің әдістері

Бастапқы түсініктер: «әдіс», «әдістік тәсіл», «әдістеме», «әдістемелік тұрғыдан келу», «әдістемелік бағыт». Жүктеме мен демалыс дене тәрбиесі әдістерінің өзара байланыс компоненттері ретінде. Арнайы әдіс (қатаң шектелген жаттығу әдісі. Ойын және жарыс әдістері). Дене тәрбиесінің жалпы әдістері (көрнекілік және сөзді қолдану, практикалық). Дене шынықтыру мұғалімінің шеберлігі. Сабақ өткізудің топтық, жеке, кезек-кезек, айналмалы, жаппай жасау әдістері. Оқыту әдістеріне қойылатын жалпы талаптар.

5.1.5 Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттерге үйрету

Қимыл-қозғалыс іс-әрекеттер оқу пәні ретінде: қозғалу біліктіліктері мен дағдылары, оларды қалыптастыру миханизмдері. Қимыл әрекеттеріне баулу. Қимыл-қозғалыс әрекетіне үйрету кезеңдері. Дене тәрбиесінде кездесетін қателіктер. Дағдылардың өзара байланысы.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 8-сі

Қозғалысқа үйрету үдерісінің құрылымы. Үйрету кезеңдері: бастапқы үйрету, тереңдете үйрету, бекіту және жетілдіру. Үйрету үрдісін басқару. Қателіктерді түзету және алдын алу.

5.1.6 Дене қасиеттерін тәрбиелеу әдістері

Дене қасиеттері туралы түсінік: олардың негізгі түрлері мен адамның денесі дамуындағы мәні мен рөлі. Дене қасиеттерін тәрбиелеудегі негізгі заңдылықтар. Ептілік, күш, төзімділік, жылдамдық, икемділікке тәрбиелеу әдістерінің мәні, өлшемі, міндеттері, құралдары және айқындауыш белгілері. Күш және оны дамыту әдістемесі. Күш дайындығына баулу жолдары. Изокинетикалық күш. Абсолютті және жеке күш. Күштің қалыптасуы. Жас ерекшеліктеріне байланысты күшті дамыту. Жылдамдық және оны дамыту әдістемесі. Жылдамдыққа баулу әдістері. Жас ерекшеліктеріне байланысты жылдамдықты дамыту. Төзімділік және оны дамыту әдістемесі. Төзімділіктің түрлері. Төзімділікке баулу әдісі. Жас ерекшеліктеріне байланысты төзімділікті дамыту. Ептілік және оны дамыту әдістемесі. Ептілікке баулу әдісі. Жас ерекшеліктеріне байланысты ептілікті дамыту. Икемділік және оны дамыту әдістемесі. Икемділікке баулу әдісі. Жас ерекшеліктеріне байланысты икемділікті дамыту.

5.1.7 Балабақшада сабақты ұйымдастыру түрлері

Мектеп жасына дейінгі балалар дене тәрбиесінің негіздері. Дене тәрбиесі жүйесіндегі бастапқы жас буынның рөлі. Мектеп жасына дейінгі балалардың жасқа байланысты жіктеліп бөлінуі. Мектеп жасына дейінгі кезеңдегі балалардың жасқа байланысты дамуы мен одан кейінгі іс-әрекетке дайындық шарттарының заңдылықтары арқылы айқындалатын дене тәрбиесі міндеттерінің ерекшеліктері. Балабақшада жүзеге асырылып келе жатқан жалпы тәрбие жүйесіндегі дене шынықтыру әдістерінің бағыты, құралдар құрамы және айқындауыш белгілер. Мектепке дейінгі сәбилердің күнделікті тұрмыстық жағдайларында дене шынықтыру бағытын тиімді пайдаланудың әдіснамалық негіздері.

5.1.8 Мектеп оқушыларымен жүргізілетін дене тәрбиесінің мазмұны

Мектеп жасындағы балаларға дене шынықтырудың әлеуметтік-педагогикалық маңызы, бағыты мен міндеттері. Мектептегі дене тәрбиесін ұйымдастыру бойынша мемлекет тарапынан жүргізілетін іс-шаралар мен бағдарламалар. Бастауыш, орта және жоғары сыныптарда жүргізілетін дене тәрбиесінің ерекшеліктері. Жұмысты жоспарлаудағы негізгі бағыттар.

5.1.9 Дене шынықтыру мұғалімінің негізгі құжаттары

«Дене тәрбиесі» бағдарламасының сипаттамасы. Мектептегі дене тәрбиесі және спорт жұмыстарының жалпы жылдық жоспары. Дене шынықтыру сабағының құрылымы. Жоспарлау құжаттарын құру технологиясы. Жылдық жоспар (ҰМЖ). Тоқсандық жоспар (ОМЖ). Дене шынықтыру сабағының жоспары (ҚМЖ). Есепке алу және бақылау түрлері. Дене шынықтыру мұғалімінің басты тұлға ретінде қарастырылуы. Шағын кешенді ауыл мектептерінде дене шынықтыру сабағын өткізу әдістемесі. Денсаулығында нұқсаны бар арнайы дәрігерлік топтағы оқушылармен сабақ жүргізу жолдары. Қыз балалармен дене тәрбиесін жүргізіп ұйымдастыру ерекшеліктері.

5.1.10 Дене тәрбиесі бойынша сыныптан және мектептен тыс жұмыстар

Сыныптан тыс жұмыстарының міндеті мен маңызы, ұйымдастыру түрлері. Мектептің оқу ұзартылған күн тәртібіндегі дене шынықтыру-сауықтыру іс-шаралары. Оқушылардың дене тәрбиесі бойынша мектептен тыс жұмыстары. Сыныптан тыс және мектептен тыс жұмыстардың міндеттері мен мазмұны. Дене шынықтыру ұжымы (спорт клубы). Жүйелі түрде жүргізілетін жұмыс түрлеріне сипаттама.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 9-сі

5.1.11 Студент жастардың дене тәрбиесі

Кәсіптік білім беру құрылымындағы студенттердің дене шынықтыруының мазмұны мен қызметтері. Оның мақсаты, міндеттері, түрлері мен мазмұны. Оқу үдерісін ұйымдастыру және оқу топтарын құру әдістемесі. Студенттердің демалыс кезі мен тұрмысындағы дене шынықтыру. Студенттермен өткізілетін жарыстар және оның түрлері.

5.1.12 Егде және ересек жастағы дене шынықтыру

Дене шынықтыру қызметінің әлеуметтік-биологиялық ерекшеліктері мен міндеттері. Дене шынықтыруды бағытты тұрғыда пайдалану әдістемесі. Дене шынықтыру сабақтарында өзін-өзі бақылаудың түрлері. Тұрғындардың ересек контингентіне сипаттама. Дене тәрбиесі ерекшелігін сипаттайтын әлеуметтік факторлар. Ересектердің дене шынықтыру мәселесінің биологиялық аспектілері. Мәселесінің култрологиялық аспектісі. Ересектердің дене тәрбиесінің негізгі бағыттарының мақсаты мен міндеттері.

5.1.13 Спорт негіздерінің теориясы мен әдістері

Спорттың мәні мен әлеуметтік қызметі. Қазіргі замандағы спорттың жағдайы мен пайда болуы. Спорт қоғамдық мәдениеттің ажырамас бөлігі ретінде. Спорттың сауықтыру-рекреативтік қызметі. Спорттың эстетикалық қызметтері. Спорт ойын сауық ретінде. Спорт пен өнердің өзара байланысы. Спорт халықаралық байланыстар факторы ретінде. Спорттың экономикалық маңызы. Спорттағы кәсіпқойлық пен әдісқойлық. Бұқаралық спорт, жоғарғы көрсеткіштер спорты.

5.1.14 Спорттық жарыстар жүйесі

«Спорттық жарыстар» түсінігі. Спорттық жарыстар қызметі. Спорттық жарыстар жүйесі әр түрлі дәрежедегі жарыстардың реттелген жиынтығы ретінде. Спорттық жарыстар жүйесі мен күнтізбесі. Спортшыны даярлау жүйесі. Спорттық жетістіктер, жарыстағы іс-әрекеттің өзіне тән және жиынтық нәтижесі оны өлшеу және бағлау критерийлері. Спорттық жетістіктердің жіктелуі.

5.1.15 Спорттық дайындық, спортқа іріктеу, оның қоғамдағы маңызды рөлі

Спортты ұйымдастыру. Спорт жарыстарының түрлері. Спорт типтері. Спорт ұйымдары. Спортқа іріктеу, кәсіби спорт. Спорттың қоғамда атқаратын қызметтері. Қазақстан Республикасы ҰОК қызметі.

5.2 АНАТОМИЯ ЖӘНЕ СПОРТТЫҚ МОРФОЛОГИЯ НЕГІЗДЕРІ

«Анатомия және спорттық морфология негіздері» пәнінің мақсаты – пән кинезиология және динамикалық морфология принциптеріне негізделген адамның ішкі мүшелерінің сыртқы формасымен құрылымын оқытады. Адам денесінің құрылымымен қызметін, өсумен дамудың негізгі заңдылықтарын, балалар мен жасөспірімдердің антропометриялық, физикалық параметрлерін анықтау диагностикасын, спортшылардың спорттық денесінің морфологиялық ерекшеліктерін қарастырады.

«Анатомия және спорттық морфология негіздері» пәні бойынша оқыту нәтижелері:

Адамның анатомиялық және морфологиялық ерекшеліктері мен анатомия және спорт морфологиясының негіздерін үйрену.

5.2.1 Анатомия және спорттық морфология пәні

Анатомия және спорттық морфология пәніне кіріспе. Мақсаты мен міндеті. Даму тарихы. Жіктеулері. Зерттеу әдістері.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 10-сі

5.2.2 Бұлшық ет жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Бұлшық ет жүйесінің жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Бас, мойын, арқа, кеуде, іш, қол, аяқ, қол, бел, мықын-бел, құрсақ, қабырға аралық бұлшық еттер мен көк еттің қызметтері.

5.2.3 Тірек қимыл жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Тірек-қимыл аппаратына сипаттама. Қаңқаның қызметі. Адам қаңқасының ерекшеліктері (тік жүру). Сүйек - мүше ретінде: құрылысы, дамуы, жіктелуі. Сүйектердің дамуы мен құрылысына әлеуметтік және биологиялық факторлардың әсері

5.2.4 Жүрек-қан тамыр жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Жүрек қантамыр жүйесіне жалпы сипаттама, қызметі. Жүректің құрылысы, дамуы, жіктелуі. Үлкен қан айналым шеңбері. Кіші қан айналым шеңбері. Систолалық, диастолалық артериялық қысым.

5.2.5 Тыныс алу жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Тыныс алу жүйесінің жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Мұрын қуысы қызметі. Көмей қызметі. Кеңірдек және бронхылар қызметі. Өкпеді альвеола қызметі.

5.2.6 Асқорыту жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Ас қорыту жүйесінің жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Ауыз қуысы, жұтқыншақ, тіл, тістер, сілекей бездері, жұтқыншақ, өңеш, бауыр, өт қабы, жалпы өт жолы, асқазан, ұйқы безі, жіңішке ішек, он екі елі ішек, аш ішек, тоқ ішек, сигма тәрізді ішек, тік ішек қызметтері.

5.2.7 Зәр бөлу жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Зәр бөлу жүйесінің жалпы сипаттамасы, анықтамасы, құрылысы мен қызметі. Бүйректің, нефронның, несепағардың, қуықтың қызметтері.

5.2.8 Қан жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Қан жүйесінің жалпы сипаттамасы, қызметі. Қан құрамы. Қан жүйесінде бауыр мен көкбауырдың орны. Лейкоциттердің (нейтрофильдердің, эозинофильдердің, базофильдердің, моноциттің, лимфоциттердің), эритроциттердің, тромбоциттердің қызметі.

5.2.9 Эндокринді жүйенің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Эндокринді жүйенің жалпы сипаттамасы, анықтамасы, құрылысы мен қызметі. Гипоталамус, гипофиз, бүйрек үсті безінің эндокринді қызметтері.

5.2.10 Эндокринді жүйенің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Эндокринді жүйенің жалпы сипаттамасы, анықтамасы, құрылысы мен қызметі. Қалқанша бездің, қалқанша маңы безінің, ұйқы безінің эндокринді қызметтері.

5.2.11 Жүйке жүйесінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Жүйке жүйесінің жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Орталық жүйке жүйесі, перифериялық жүйке жүйесіне түсініктеме. Мидың, нейрондардың, жұлынның, рецепторлардың қызметі.

5.2.12 Жоғары жүйке қызметінің ерекшелігі

Жоғары жүйке жүйесінің жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Шартты және шартсыз рефлексдер, рефлексдерді қозуы мен тежелуі, жоғары жүйке жүйесінің типтері, 1-2-ші сигналдық жүйелер.

5.2.13 Сезім мүшелерінің анатомо-морфологиялық ерекшелігі

Сезім мүшелеріне жалпы шолу. Көру мүшелері, құрылысы, көру нервтері. Есту мүшелері, құрылысы, тепе-теңдік сақтау мүшесі. Тері, дәм және иіс анализаторлары.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 11-сі

5.2.14 Тері қабатының анатомио-морфологиялық ерекшелігі

Терінің қабатының жалпы сипаттамасы, құрылысы мен қызметі. Тері қабаттары, жасушалары, оның түрлері, қызметтері. Қанайналымы, нервтермен қамтамасыз етілуі. Тырнақтар, тері түктері мен бездері.

5.2.15 Анатомиялық және спорттық морфологиясы

Дене дамуының морфологиялық ерекшеліктері және олардың спорттағы іріктеудегі маңызы, әртүрлі мамандықтардағы спортшылардың дене пропорциялары. Дене бітімдерінің түрлері.

5.3 БАСТАПҚЫ ӘСКЕРИ ДАЙЫНДЫҚ ПӘНІН ОҚЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ

«Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі» пәнінің мақсаты, орта және арнайы орта оқу орындарында бастапқы әскери дайындық бойынша оқу үдерісін ұйымдастырудың педагогикалық негіздерін, оқытудың дәстүрлі және жаңа инновациялық әдістерін, оқытудың дидактикалық қағидаларын, ҚР ҚК ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі рөлін оқытады. Білім беру мекемелерінде бастапқы әскери дайындық сабағын ұйымдастыру және өткізуге, бақылау және есепке алуға, сабақтан, мектептен тыс уақытта жұмыстарды жоспарлап оқыту.

«Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі» пәні бойынша оқыту нәтижелері:

- дене шынықтыру және спорт түрлерінің барлық пәндері бойынша олардың пайда болу, даму тарихы мен жетістіктерін оқыту; теориялық пәндердің әдістемесін түсіндіру; педагогикалық және психологиялық жағдайларды талдау; мүмкіндіктері шектеулі адамдар мен балалардың психологиялық және жеке даму деңгейін ескере отырып, психология және педагогикадан алған білімдерін қолдану;

- дене шынықтыру және бастапқы әскери дайындық бағытындағы сабақтарды ұйымдастыру және өткізу, теориялық-әдістемелік негіздерін меңгерту; спорттық ойындардың техникасын, жалпы және арнайы дайындықты дамыту үшін жаттығуларды орындау тәсілдерін, паралимпиадалық спорт және спорттың базалық түрлері бойынша жарыстарды ұйымдастырудың ерекшеліктерін, зияткерлік ойындардың әртүрлі комбинацияларын үйрету. спорт түрлері және фитнес жаттығулармен айналысу үшін қозғалыс дағдыларын дамыту;

- оқытудың қазіргі заманғы технологиялары арқылы бағалауды үйрету, кәсіптік-педагогикалық қызметте оқыту және оқыту әдістемесі бойынша алған білімін қолдану; әскери оқу-жаттығу жиындары мен спорт жарыстарын командалық әдіспен ұйымдастырудың ұтымды жолдарын анықтау, көшбасшылардың мінез-құлқын қалыптастыруға үйрету.

5.3.1 Бастапқы әскери дайындықты оқыту әдістемесі пәніне кіріспе

Бастапқы әскер дайындық пәні бойынша оқу процесін ұйымдастыру және өткізу. Алғашқы әскери дайындық бағдарламасының мазмұны және міндеттері. Бастапқы әскери дайындық сабағы бойынша сабақ өткізудің негізгі формалары және әдістері. Бастапқы әскери дайындығы бойынша оқытушы-ұйымдастырушының сабаққа дайындығы.

5.3.2 Орта оқу орындарында бастапқы әскери дайындықты жоспарлау

Бастапқы әскер дайындық пәнінің бағдарламасы. Бастапқы әскер дайындық пәні бойынша сабақты ұйымдастыру және өткізуге қажетті жетекші құжаттар. Жоспарлаудың мақсаты және міндеттері.

5.3.3 Бастапқы әскери дайындық сабағын өткізу бойынша оқытудың тәсілдері мен әдістері, түрлері, мазмұны

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 12-сі

Оқушылардың білім, біліктілік және дағдыларын тексеру мен бағалау. Дала жиынының жоспарлануы. Лагерлік дала жиынының жайғасуы;

5.3.4 Бастапқы әскери дайындықты оқытуда қолданылатын қазіргі заманғы технологиялар

Оқытуда қолданылатын қазіргі заманғы технологиялар. Оқу кезінде оқушылар әдістер мен іс-қимылдарды орындау дағдыларын алғашында бөлшектеп, сосын толығымен оқып игереді және іс жүзінде орындайды.

5.3.5 Сарбаздың әр-түрлі ұрыстағы әрекеті тақырыбы бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Ұрыс кезіндегі сарбаздың қозғалу тәсілі. Ядролық жарылыс жарқылы бойынша әрекет ету. Шабуылға дайындық кезіндегі әрекет және шабуылда қозғалу тәртібі. Шабуыл барысында қарсыласты жою тәсілдері. Қарсыласпен қақтығысқа түспей, қорғаныста ату позициясын тандау. Жатып оқ атуға арналған шұңқырды жабдықтау және бүркемелеу. Қарсыластың оғы астында ату позициясын иемдену. Қарсылас ядролық қару қолданғанда және атыс дайындығын бастағанда әрекет ету. Алғы шептегі және орға (траншеяға) шепті бұзып кірген жауды жою тәсілдері. Шабуыл кезіндегі сарбаз әрекеті. Қорғаныс кезіндегі сарбаз әрекеті. Бақылаушы болып тағайындалған сарбаздың әрекеті. Бөлімшенің ұйымастырылуы. Бөлімшенің қарулануы. Бөлімшенің ұрыстық мүмкіндіктері. Бөлімшенің ұрыстық қаматамасыз етілуі сабақ ету әдістемесі. Бөлімшені басқару.

5.3.6 Мотоатқыштар бөлімшесінің (танк) ұйымдастырылуы мен ұрыс әрекеті тақырыбы бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Мотоатқыштар бөлімін ұйымдастыру. Штаттық қарулануы мен ұйымдастырылуы. Мотоатқыштар бөлімшесінің жорық, ұрысқа кіру және ұрыс реттері.

5.3.7 Мотоатқыштар взводының (танк) ұйымдастырылуы мен ұрыс әрекеті тақырыбы бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Взвод шабуылда. Взвод қорғаныста. Взвод шеруде. Взвод жорық күзетінде. Взвод барлауда. Взвод жерде орналасқанда Взвод қарауыл күзетінде. Взвод күзет бекетінде. Танкіге қарсы миналар. Олардың тактикалық – техникалық сипаттамасы, жалпы құрылысы және әрекет ету принципі. Жаяу әскерге қарсы миналар. Олардың тактикалық–техникалық сипаттамасы, жалпы құрылысы және әрекет ету принципі. Танкіге қарсы және жаяу әскерге қарсы миналардың орнатылатын орны және тәртібі, жасырылатын жерін анықтайтын белгілер.

5.3.8 Атыс дайындығы бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Ату – дәрілі зарядтың жануы негізінде пайда болған газ қысымымен ұңғы арнасынан оқтардың шығуы туралы. Атыс құбылыстары. Ішкі баллистика.

Бірінші немесе негізгі кезең. Екінші кезең. Үшінші кезең немесе газ әсерінен кейінгі. Сыртқы баллистика. Оқтың бастапқы жылдамдығы. Қарудың серпуі (кері соғуы). Оқтың ауадағы ұшуы. Траектория элементтері: Кіші калибрлі винтовкадан ату. Алғашқы дайындық жаттығуын орындау.

5.3.9 Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жалпыәскери жарғылары

Жарғылар әскери қызметшілер бойында қажетті дағдылар мен әдеттерді қалыптастыруға ықпал етеді, олардың ерік – жігері мен мінезін шынықтырады, ішкі тәртіптілікті қалыптастырады. Сондықтан жарғы талаптарын барлық әскери қызметшілер қай жерде болса да, мысалы, сапта немесе саптан тыс, бөлім аумағынан тыс жерлерде болмасын - орындауға міндетті.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 13-сі

5.3.10 Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жалпыәскери жарғылары тақырыбы бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Қазақстан Республикасының басқа да әскерлері мен әскери құрамаларындағы әскери өмір салтының негізгі ережелерін, ішкі тәртіп қағидаларын, әскери қызметшілердің, командирлердің (бастықтардың) жалпы құқықтары мен міндеттерін, әскерлердің қоғамдық іс-шараларға қатысуын айқындайды. Онда Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Гимнінің, әскери анттың және әскери бөлімнің Жауынгерлік Туының мәтіндері беріледі;

5.3.11 Танкіге қарсы және жаяу әскерге қарсы мина, инженерлік бөгеттердің классификациясы және олардың қолданылуын оқыту бойынша сабақ өткізу әдістемесі

Білім алушыларды танкіге қарсы және жаяу әскерге қарсы миналардың жалпы құрылысымен, әрекет ету принципімен және орнатылу тәртібімен таныстыру. Минаның қарсыласпен күресудегі әсерлілігі туралы сенімділікті тәрбиелеу және оларды ұрыс кезінде пайдалану дағдыларын қалыптастыру,

5.3.12 Әскери топография бойынша сабақ өткізу әдістемесі. Бағдарлану туралы жалпы түсінік. Көкжиек тұстарын анықтау, жергілікті жерді бағдарлау әдістемесі

Жергілікті жерде картасыз бағдарлану. Бағдарлану туралы жалпы түсінік. Көкжиек тұстарын анықтау тәсілдері. Картаны жергілікті жер сызығы бойынша бағдарлау. Компас бойынша картада бағдарлану. Жергілікті жерде карта көмегімен жасалатын қозғалыс.

5.3.13 Әскери байланыс бойынша сабақ өткізу әдістемесі. Әскери бөлімдердің байланысты басқару міндеттері, мәні. Байланыс құралдары. Байланыс құралдарының жалпы сипаттамасы

Радиобайланысты ұйымдастыру реттілігі, түрі. Радиобайланыс құралына жалпы мінездеме. Радиоқабылдағыштан қорғану Оқыту әдістемесі.

5.3.14 Техникалық дайындық бойынша сабақ өткізу әдістемесі

ҚР қарулы Күштерінің автомобильдік техникасымен жабдықталуы, автомобильдердің түрлері. Автомобильдердің тактикалық-техникалық сипаттамалары. ҚР қарулы Күштерінің қалқалы техникасымен жабдықталуы, автомобильдердің түрлері. Қалқалы техникалардың тактикалық-техникалық сипаттамалары ЖҰМ-ның даму тарихы. ЖҰМ-ның ұрыстық және техникалық сипаттамасы.

5.3.15 Педагогикалық практиканы өту және жоспарлау. Курстық жұмыстарды орындау

Білім алушыларда курстық жұмысты орындауға қажетті жұмыстармен таныстыру, курстық жұмысты орындау дағдысын қалыптастыру. Оқушыларға тәрбие беру ісінде өздерінің педагогикалық бірліктері мен дағдыларын кең қолдануына мүмкіндік жасау. Университет қабырғасында алған теориялық білімдері негізінде, мектептегі жұмыс тәжірибиесін үйретіп педагогикалық шеберлікке бағыт-бағдар беріп, практика жүзінде сабақ беру дағдысын қалыптастыру.

6. КЕШЕНДІ ЕМТИХАН СҰРАҚТАРЫ

6.1 «Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары

1. Мектеп жасына дейінгі дене тәрбиесінің түрлері.
2. Сабақ өткізудің әдістері.
3. Дене тәрбиесінің ұғымдары.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 14-сі

4. Жаңартылған білім мазмұнына сәйкес дене шынықтыру сабағын өткізу ерекшеліктері.

5. Жоғарғы оқу орындағы дене тәрбиесі.
6. Спортқа іріктеу әдістері.
7. Мектеп оқушылары мен жүргізілетін дене тәрбиесінің мақсаты, міндеті.
8. Дене тәрбиесінің қағидалары.
9. Дене тәрбиесінің әлеуметтік жүйесі.
10. Мектеп жасындағы оқушылардың дене тәрбиесінің мазмұны, мақсаты.
11. Дене тәрбиесі теориясы мен әдістемесінің ғылыми және оқу пәні ретінде қарастырылуы.
12. Дене тәрбиесі сабағының пән ретінде қаралуы.
13. Дене шынықтыру сабағына қойылатын негізгі талаптар.
14. Дене тәрбиесінің мақсаты, міндеттері.
15. Ересек және қартаң адамдармен жүргізілетін дене шынықтыру.
16. Дене шынықтыру сабағының құрылымы.
17. Дене жаттығуларының техникасы.
18. Сыныптан тыс уақытта жүргізілетін жұмыстардың сипаттамасы.
19. Дене жаттығуларының жіктелуі.
20. Ересек адамдармен жүргізілетін дене тәрбиесінің мазмұны.
21. Оқыту қағидаларының жіктелуі.
22. Студенттермен жүргізілетін дене тәрбиесінің мазмұны.
23. Мектептен тыс уақытта жүргізілетін дене тәрбиесінің түрлері.
24. Дене тәрбиесінің құралдары.
25. Мектепке дейінгі мекемелердегі дене тәрбиесінің мақсаты, міндеті.
26. Спортшылардың ізгілік, адамгершілік қасиеттері.
27. Дене шынықтыру мұғалімінің жеке тұлға ретінде қарастырылуы.
28. Дәрігерлік топтағы оқушылармен жүргізілетін сабақ ерекшелігі.
29. Жаттығу кезеңдерінің жалпы сипаттамасы (дайындық, жарыс, ауысу).
30. Мектептегі дене шынықтыру сабағының түрлері.
31. Мектептегі төменгі дене шынықтыру ұжымының міндеті.
32. Дене қасиеттері туралы түсінік.
33. Мектеп жасындағы оқушылардың дене тәрбиесін ұйымдастыру жұмыстары.
34. Сабақтың тығыздығын анықтау әдісі (жалпы және нақтылық тығыздық).
35. Дене шынықтыру сабағында кездесетін қателіктер классификациясы.
36. Бұқаралық спорттың мақсаты.
37. Дене шынықтыру сабағындағы жүктемені анықтау әдісі (пульсометрия).
38. Шағын кешенді ауыл мектептердегі дене тәрбиесінің мазмұны.
39. Мектептегі дене шынықтыру сабағын жоспарлау технологиясы.
40. Дене қимыл әрекеттеріне баулау, қимыл дағдыларын қалыптастыру.
41. Спорт ғылымының басқа ғылымдармен сабақтастығы.
42. Жаттығу сабағын жоспарлау.
43. Жаттығу сабағының циклдары.
44. Спорт мектебінің құрылымы, түрлері.
45. Әр жастағы оқушылармен жүргізілетін дене тәрбиесі.
46. Спорттың экономикалық сипаттамасы.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 15-сі

47. Балалар және жасөспірімдер спорт мектебіндегі сабақ жүргізу ерекшеліктері.
48. Кәсіби және бұқаралық спорттың мақсат-міндеті.
49. Дене шынықтыру мұғалімінің сабақ өткізуге дайындығы.
50. Дене шынықтыру сабағындағы гигиеналық талаптар.

6.2 «Анатомия және спорттық морфология негіздері» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары

1. Анатомия пәні, мақсаты, міндеті, зерттеу әдістері.
2. Қол бұлшық еттерін атаңыз, қызметі.
3. Аяқ бұлшық еттерін атаңыз, қызметі.
4. Бас бұлшықеттерінің құрылысы мен қызметі.
5. Иық бұлшық еттерін атаңыз, қызметі.
6. Қол басы сүйектерін атаңыз, қызметі.
7. Бас сүйектің пішіні, құрылысы мен қызметі.
8. Бел омыртқаларының құрылысы мен қызметі.
9. Жамбас сүйегінің құрылысы мен қызметі.
10. Қабырғаның құрылысы мен қызметі.
11. Мойын омыртқаларының құрылысы мен қызметі.
12. Көру мүшелері, құрылысы мен қызметі.
13. Қуықтың құрылысы мен қызметі.
14. Систолалық, диастолалық артериялық қысымды сипатаңыз.
15. Эритроциттердің құрылысы мен қызметі.
16. Лейкоциттердің түрлері және олардың қызметі.
17. Ұйқы безінің құрылысы мен қызметі.
18. Орган жіліктің құрылысы мен қызметі.
19. Бауырдың құрылысы мен қызметі.
20. Өттің құрылысы мен қызметі.
21. Тромбоциттер құрылысы мен қызметі.
22. Жүректің құрылысы мен қызметі.
23. Жұтқыншақтың құрылысы мен қызметі.
24. Өт жолдарының құрылысы мен қызметі.
25. Ұлтабардың құрылысы мен қызметі.
26. Тоқ ішектің құрылысы мен қызметі.
27. Тыныс алу жүйесінің құрылысы мен қызметі.
28. Көмейдің құрылысы мен қызметі.
29. Бүйректің құрылысы мен қызметі.
30. Қуықтың құрылысы мен қызметі.
31. Нефронның құрылысы мен қызметі.
32. Өкпенің құрылысы мен қызметі.
33. Шартты және шартсыз рефлексстер, олардың маңызы.
34. Жүрек камералары құрылысы мен қызметі.
35. Үлкен қан айналым шеңберінің құрылысы мен қызметі.
36. Кіші қан айналым шеңберінің құрылысы мен қызметі.
37. Лимфа тамырларының құрылысы мен қызметі.
38. Гипоталамуска сипаттама, қызметі.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 16-сі

39. Гипофизге сипаттама, қызметі.
40. Павловтың жіктеуі бойынша жоғары жүйке жүйесінің типтеріне сипаттама.
41. Жұлынның құрылысы мен қызметі.
42. Мидың құрылысы мен қызметі.
43. Дәм сезу мүшелері және олардың қызметі.
44. Есту мүшелері және олардың қызметі.
45. Қалқанша бездің құрылысы мен қызметі.
46. Мишықтың құрылысы мен қызметі.
47. Иіс сезу анализаторларының құрылысы мен қызметі.
48. Спорт және жас морфологиясы ұғымына сипаттама.
49. Өртүрлі мамандықтағы спортшылардың дене пропорциялары.
50. Дене жүктемесінің әсерінен сүйек жүйесінің құрылымдық өзгерістері.

6.3 «Бастапқы әскери дайындық пәнін оқыту әдістемесі» пәні бойынша кешенді емтихан сұрақтары

1. Алғашқы әскери дайындық сабағын жақсарту мақсатының оқушыларды патриоттық рұхта тәрбиелеуді жоспарлау.
2. Орта оқу орнындарында Бастапқы әскери дайындықты жоспарлау.
3. Бастапқы әскер дайындығы бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық негіздері.
4. Бастапқы әскери дайындық бағдарламасының орындалуы туралы, үлгерімі және есеп беруді тіркеуді жасау ретін жоспарлау.
5. Орта оқу орнындарында Бастапқы әскери дайындықты жоспарлау.
6. Бастапқы әскер дайындығы бойынша оқу процесін ұйымдастырудың педагогикалық негіздері.
7. Лагерлік дала жиынының жайғасуына қойылатын талаптар.
8. Бастапқы әскери дайындық бағдарламасының орындалуы туралы.
9. Оқу дала жиынының жоспарлану реті.
10. Қарсыласпен қақтағысқа түспей, қорғаныста ату позициясын таңдау, жатып оқ атуға арналған шұңқырды жабдықтау және бүркемелеу ретін жоспарлау.
11. Лагерлік дала жиынын өткізу кезіндегі сақталуға міндетті қауіпсіздік шаралары.
12. Ұрыс кезіндегі сарбаздың қозғалу тәсілі және ядролық жарылыс жарқылы бойынша әрекет ету реті.
13. Қарсыластың оғы астында ату позициясын алудың тәсілдері.
14. Лагерлік дала жиынының әкімшілік құрамын жоспарлау.
15. Шабуылға дайындық кезіндегі әрекет және шабуылда қозғалу тәртібі, шабуыл барысында қарсыласты жою тәсілдері.
16. Қарсылас ядролық қару қолданғанда және атыс дайындығын бастағандағы әрекеті.
17. Алғы шептегі және орға (траншеяға) шепті бұзып кірген жауды жою тәсілдері.
18. Бөлімшенің ұрыстық мүмкіндіктері туралы.
19. Бөлімшенің қарулануы туралы түсінік.
20. Жаяу әскердің ұрыс машинасындағы мотоатқыш бөлімшесінің құрамы туралы түсінік.
21. Мотоатқыш бөлімшелерінің ұрыстық мүмкіндіктерін сипаттап көрсету.
22. Жаяу әскердің ұрыс машинасының тағайындалуы туралы.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» KEAҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 17-сі

23. Бөлімшені басқарудың тәсілдерін атап көрсету.
24. Бақылаушы болып тағайындалған сарбаздың әрекеті туралы түсінік.
25. Взводтың шерудегі іс-әрекеті туралы.
26. Бөлімшені басқарудың тәсілдерін көрсету.
27. Взводтың жорық күзетіндегі міндеттері туралы.
28. Взводтың қарауыл күзетіндегі тапсырмаларын көрсету.
29. Бөлімшенің ұрыстық қамтамасыз етілуі бойынша сабақ өтуі.
30. Рота бойынша тәуліктік кезекші қандай мақсатта тағайындалатыны туралы түсінік.
31. Рота бойынша тәулікті кезекшіге кімдер тағайындалатыны туралы түсінік.
32. Көкжиек тұсы неліктен Темірқазық жұлдызы бойынша анықталатынын туралы түсінік.
33. Жергілікті жерде бағдарлану дегеніміз нені білдіретінін туралы түсінік.
34. Взводтың қорғаныстағы ұрыстық мүмкіншіліктері туралы.
35. Азимут бойынша қозғалу туралы түсінік.
36. Радиобайланыс құралына жалпы мінездеме.
37. Радиобағыт ұғымының мағынасы туралы түсінік.
38. Қаруылдық қызметтің міндеттері мен тағайындалуы қызметі.
40. Автомобильдердің тактикалық-техникалық сипаттамалары туралы.
41. Инженерлік бөгеттердің ұрысты қамтамасыз етудегі маңызы.
42. Қарауылдық қызметті атқару неге жауынгерлік тапсырманы орындау болып есептелетіні қызметі.
43. Қалқалы техникалардың тактикалық-техникалық сипаттамалары туралы.
44. Инженерлік дайындықтан сабақ өткізу әдістемесін жоспарлау.
45. Қалқалы техникалардың тактикалық-техникалық сипаттамалары туралы.
46. Сақшы қаруды ескертусіз қай кезде қолдана алатынын туралы сипаттау.
47. Түзу және кері азимутқа анықтама беру.
48. Топографиялық карта бойынша жергілікті жерді зерделеу қызметі.
49. ҚР ҚК-де қолданылатын автомобильдік техникалардың түрлері.
50. Күзетілетін объектілерді қоршауға қандай талаптар қойылатынын сипаттау.

7. ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР

7.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Ботағариев Т.А. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі / Оқу құралы. – Ақтөбе, 2017. – 240 б.
2. Холодов Ж.К. Теория и методика физической культуры и спорта. – М.: 2018. – 496 с.
3. Уанбаев Е.К. Дене мәдениеті және спорттың теориясы мен әдістемесі. – Алматы: «Эверо», 2019. – 309 б.
4. Есіркепов Ж.М. Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі / - Қызылорда, 2021. – 211 б.
5. Тайжанов С., Қарақов А. Дене тәрбиесі / 1-кітап. Жоғары оқу орындарына арналған оқулық. – Алматы: Эверо, 2019. – 368 б.
6. Тайжанов С., Қарақов А. Дене тәрбиесі / 2-кітап. Жоғары оқу орындарына арналған оқулық. – Алматы: Эверо, 2019. – 340 б.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 18-сі

7. Тайжанов С., Қарақов А. Дене тәрбиесі / 3-кітап. Жоғары оқу орындарына арналған оқулық. – Алматы: Эверо, 2019. – 346 б.

8. Тайжанов С., Қарақов А. Дене тәрбиесі / 4-кітап. Жоғары оқу орындарына арналған оқулық. – Алматы: Эверо, 2019. – 290 б.

9. Агеева Г.Ф., Карпенкова Е.Н. Теория и методика физической культуры и спорта: Учебное пособие для СПО. – М.: «Лань», 2022. – 268 с.

10. Булдашева О.В. Физическая культура и спорт: Учебное пособие. – Шадринск, 2021. – 296 с.

11. Черепов Е.А. Теория и методика физической культуры. Учебное пособие. – Челябинск, 2020, - 336 с.

12. Парыгина О.В. Теория и методика физической культуры. Учебное пособие. – М., 2019. – 128 с.

13. Тиссен П.П., Ботағариев Т.А. Теория и методика обучения физической культуре: Учеб.-метод. пособие для самостоятельной подготовки студентов. – Оренбург, 2019. – 128 с.

14. Кожухова Н.Н., Рыжкова Л.А., Борисова М.М. Методика физического воспитания и развития ребенка. Уч.пособие. – М., 2019. – 312 с.

15. Құрманбаев Б.І. Спорттық іріктеу негіздері. Оқуқұралы. – Алматы: «АДАК-КІТАП», 2023. – 140 б.

16. Әлімханов Е., Оңғарбаева Д., Мәдиева Ғ.. Спортшының спорттық жаттығу жүктемелеріне бейімделуі. Оқу құралы. - Алматы: Қазақ университеті, 2020. – 192 б.

17. Ахметов Ж.Б. Паталогиялық анатомия. Оқулық.-Қарағанды 2020.

18. Ордабеков С.О., Абдрақов Б.Қ., Ахауова Г.А. Жас ерекшелік анатомиясы, физиологиясы және гигиенасы. Оқулық.-Қарағанды 2019.

19. С.К.Юмашева, С.Тәукейұлы, Б.Б.Атабекова. Кинезиология –Алматы: Абай атындағы ҚазҰПУ: «Ұлағат» баспасы 2016.

20. Ткачук М.Г., Олейник Е.А., Дюсенова А.А Спортивная морфология Уч. пособие предназначено для высш.уч.заведений физ. культуры. НГУ им. П.Ф. Лесгафта, Санкт-Петербург, 2014.

21. Ситак Л.А. О проблеме готовности студентов педагогического вуза к формированию экологической культуры школьников в процессе внеклассной работы. Социально-гуманитарные знания. 2015 №12. - С. - 74-78.

22. Актуальные проблемы формирования экологической культуры студентов педагогического вуза. Научная интеграция. Сборник научных трудов. 2016. - С. - 1156-1159.

23. Актуальные вопросы формирования экологической культуры студентов - будущих педагогов. Таврический научный обозреватель. 2016 №1-3 (6) - С. - 24-28.

24. Теория и методика физической культуры: учебник для студентов высших учебных заведений /Под ред. Ю.Ф. Курамшина. - М., 2004.

25. Холодов Ж.К. Теория и методика физической культуры и спорта. – М.: 2018. – 496 с.

26. Ярлыкова О.В., Воропаева А. Физическое воспитание детей с отклонениями в состоянии здоровья. Электронный научный журнал. Таврический научный обозреватель. 2016. № 1-3 (6) - С. 80-82.

27. Ярлыкова О.В. Измаилова С.Р. Воспитание нравственных качеств младших школьников на уроках физической культуры. Электронный научный журнал. Таврический научный обозреватель. 2016 №1-3 (6). - С. - 83-85.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі		Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 19-сі

28. Есіркепов Ж.М. Дене тәрбиесінің теориясы мен әдістемесі. Оқу құралы. – Алматы: «ADAL-КІТАП», 2021. – 289 б.

29. Уанбаев Е. Дене мәдениеті және спорт ілімі мен әдістемесі. Оқу құралы. – Алматы «Эдельвейс», 2019. - 256 б.

30. Есіркепов Ж.М., Омаров Б.С., Сабденбеков Е.У., Бекбосунов А.К. Оқу орындарында спорт секцияларын ұйымдастыру негіздері. Оқу құралы. - Алматы: «ADAL-КІТАП», 2022. – 130 б.

31. Құланова Қ.Қ., Марчибаева Ұ.С. Жалпы және арнайы дене дайындығы: Оқу-әдістемелік құрал / Қ.Қ.Құланова, Ұ.С.Марчибаева. - Алматы: «New Book», 2021. - 132 б.

32. Н.Р. Рамашов, Е.Ж. Қожамжаров, М.Т. Бөдеев. Алғашқы әксери дайындықты оқыту әдістемесі: Оқуәдістемелік құралы. - Алматы, 2013. - 150 б.

33. Ахметов Б.Р, Демеуов А.Қ, Бекбосынов А.Қ Әскери ұрыс тактикасын оқытып үйрету әдістемесі оқу құралы Алматы, «Отан» баспасы 2024ж

34. Б.Р.Ахметов.,А.Қ.Демеуов., Қ.И.Садықов,Е.Ж.Қожамжаров Атыс дайындығы оқу құралы Алматы, «Отан» баспасы 2024ж

35. Демеуов А.Қ .Тактикалық дайындық оқу құралы, // Алматы, Эверо 2022ж

36. Демеуов А.Қ .Мамандыққа кіріспе оқу құралы //Алматы, Эверо 2022ж

7.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Сейсенбеков Е. Дене шынықтыру және спорт теориясы мен әдістемесі / Оқулық. – Астана, 2015. – 433 б.

2. Омаров Б.С., Сейдахметов Е.Е., Туякбаева М.Ш. Дене шынықтыру. Оқу құралы. - Алматы: «ADAL-Кітап», 2022. – 215 б.

3. Есіркепов Ж.М., Омаров Б.С., Сабденбеков Е.У., Бекбосунов А.К. Оқу орындарында спорт секцияларын ұйымдастыру негіздері. Оқу құралы. - Алматы: «ADAL-Кітап», 2022. – 130 б.

4. Адамбеков М.И., Тұяқбаева М.Ш., Уанбаев Е.Қ. Жалпы білім беретін мектептерде дене тәрбиесі сабағын жүргізу әдістемесі (Әдістемелік ұсыныстар) / Алматы, 2016. – 57 б.

5. Сисенбердиева А.Ж. Дене тәрбиесі теориясы мен әдістемесі / Оқулық. – Алматы: «Экономика», 2013. – 542 б.

6. Мұхамеджанова Ұ.Ж. Дене шынықтыру пәнін оқыту әдістемесі / Оқу құралы. – «Фолиант», 2007. – 192 б.

7. Құлназаров А.Қ., Тайжанов С. Бастауыш сыныптардағы дене тәрбиесі / Әдістемелік құрал. – Алматы, 2004. – 128 б.

8. Абдулхасанов А.И., Егізбаев Ж. Жазғы тынығу лагерлерінде дене шынықтыру-сауықтыру жұмыстарын ұйымдастыру жолдары, әдістері / Әдістемелік оқу құралы. – Қызылорда: «Тұмар», 2008. – 124 б.

9. Уанбаев Е.К. Дене тәрбиесінің негіздері. – Алматы: «Санат», 2000.

10. Уанбаев Е.К., Уанбаева Ф.Ж. Дене тәрбиесі және спорттың теориясы мен әдістемесі. – Өскемен: «ШҚМУ баспасы», 2016. – 270 б.

11. Русанов В.П., Колкутин А.М. Основы теории и методики физической культуры и спорта. – Усть-Каменогорск: ВКГУ, 2014. – 277 с.

12. Сартаев Ж.Н., Тастанов А.Ж., Нарибай Р.Ж., Адамбеков Е.К. Физиология человека. Учебное пособие для студентов физической культуры и спорта университетов. ООО «Полиграфический центр КАН» г. Омск-2013.

Бұл құжатты «Халықаралық туризм және меймандостық университеті» КЕАҚ рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге, көбейтуге және таратуға болмайды.

Қазақстан Республикасы Туризм және спорт министрлігі	 INTERNATIONAL UNIVERSITY OF TOURISM AND HOSPITALITY	Министерство Туризма и спорта Республики Казахстан
«Халықаралық туризм және меймандостық университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамы		Некоммерческое акционерное общество «Международный университет туризма и гостеприимства»
Қорытынды аттестаттау бойынша кешенді емтихан бағдарламасы		Ф-02-01/05
Бекітілген 28.10.2024 ж.	Басылым № 2	20 беттің 20-сі

13. Керимбеков Е.Б. Адам анатомиясы. Алматы, «Рауан» баспасы, 2013 ж.

14. Ярлыкова О.В., Чубукова В.В. Влияние подвижных игр на развитие физические качеств младших школьников во внеурочной деятельности. Электронный научный журнал. Таврический научный обозреватель. 2016. №1-3 (6) - С. - 99-100.

15. Ярлыкова О.В. Измаилова С.Р. Роль семьи в физическом воспитании школьников. Электронный научный журнал. Таврический научный обозреватель. 2016 №8 (13) с. 47-49. 3. Мадиева Г.Б. Организация и методика учебного процесса, физкультурно-оздоровительной и спортивной работы в вузе / Учебное пособие. - Алматы «Қазақ университеті», 2020.

16. Омаров Б.С., Сейдахметов Е.Е., Туякбаева М.Ш. Дене шынықтыру. Оқу құралы. - Алматы: «ADAL-KITAP», 2022. – 215 б.

17. Сатыбалдина А.Е. Әртүрлі аурулар кезіндегі қолданылатын емдік дене шынықтыру әдістемесі: Оқу құралы / А.Е. Сатыбалдина, Г.Д. Дәулет, Р.Б. Лесбекова. - Алматы: Қазақ спорт және туризм академиясы, 2019. - 147 б.

18. Сихымбаев Қ.С., Килибаев А.А. Спорттық ойындар: Оқулық. – Алматы: ЖШС «Лантар Трейд», 2021. – 320 б.

19. Демеуов А.Қ. Әскери әуендік тәрбие. Оқу құралы. Алматы, «Отан» баспасы 2024.

20. Демеуов А.Қ, Салирмекова Ж, Бекбосунов, Ульчибаев У. Әскери өнер тарихы/оқу құралы/ / Алматы, «Отан» баспасы 2024.